

ଉପଜେଳା ପରିକ୍ରମାଂ

ବୋଦା

୨୩/୬/୮୬

ଏସ, ଏ, ମାହମୁଦ ସେଲିମ ।।

ବୋଦା ଉପଜେଳା ପଞ୍ଚଗଡ଼ ଜେଲାର
ଏକଟି ଆଦର୍ଶ ଉପଜେଳା । ବୋଦା
ଉପଜେଳାର ଇତିହାସ ଅତି ପ୍ରାଚୀନ
ଇତିହାସ ।

କରୋତୋଯା, ହାତୁରୀ, ପାଥରାଜସହ ଛୋଟ
ବଡ଼ ୧୩ଟି ନଦୀ ବିଧୋତ ଏ ଉପଜେଳାର
ନାମ ବୋଦା । କରୋତୋଯା ନଦୀ
ପ୍ରାଚୀନକାଳେ ଅତ୍ର ଏଲାକାର ଉପର ଦିଯେ
ପ୍ରବାହିତ ହିତେ । ପୂର୍ବ ଓ ପଞ୍ଚମେ ଦୁଇଟି
ନଦୀ ବୈଷିତ ମଧ୍ୟବତୀ ଭୂଖଣ୍ଡରେ ବର୍ତ୍ତମାନେ

ବୋଦା ନାମେ ଥାଏ ।

ବୋଦା ଭୂଖଣ୍ଡରେ ବୋଦା ବାଜାର ଏବଂ
ପ୍ରଶାସନିକ ଅଫିସ ଆଦାଲତ ଅବସ୍ଥିତ ।
ଏ ଉପଜେଳାଯି ୧୩ଟି ଇଉନିଯନ,
ଆୟତନ ୧୫,୧୩୪ ବର୍ଗ ମାଇଲ ।
ପଞ୍ଚମେର ନଦୀଟିର ନାମ ପାଥରାଜ ଏବଂ
ପୂର୍ବେର ନଦୀଟିର ନାମ ବିନାଇଥୁବୀ ।

ପାଥରାଜ ପୁଲେର ସାମାନ୍ୟ କିଛି ଦୂର
ଉତ୍ତର ଦିକେ ପ୍ରାଚୀନକାଳ ହିତେ ଏକଟି
“ପାନିର ଫୋରାରା” ପ୍ରବାହିତ ହେଁ
ଆସିଛେ । ଅନେକେର ମତେ ଏହି ଦେବତାର
କୀର୍ତ୍ତି । ହାନୀଯ ଲୋକେରା ଏ ପାନିର
ଫୋରାରାକେ “ଦେଖୁଲୁ” ବଲେନ ।

ବୋଦା, ଅତି ପ୍ରାଚୀନ ଜ୍ଞାନଗ୍ରହ ହିସେବେ
ଏବଂ ନାମକରଣେ ମତଭେଦ ଆଛେ । ଏ
ଅଷ୍ଟଲଟି ପ୍ରାଚୀନକାଳେ ହିନ୍ଦୁ ପ୍ରଥାନ
ଛିଲ ।

କଥିତ ଆଛେ ଯେ, ତ୍ର୍ଯକାଳେ ଦକ୍ଷ ନାମେ
ଏକଜନ ରାଜା ଛିଲେନ । ତାର ମେଯେର
ନାମ ଛିଲ ସତୀ ବା ପାରତୀ । ସତୀ

ବାଲ୍ୟକାଳ ହିତେ ନାରାୟଣେର ଭକ୍ତ
ଛିଲେନ । ତାଇ ନାରାୟଣେର ଇଚ୍ଛାୟ କିନ୍ତୁ
ମାତାର ଅନୁମତି ଛାଡ଼ାଇ ଶିବେର ସାଥେ
ସତୀର ବିବାହ ହେଁ । ଏକବାର ଦକ୍ଷ ରାଜା
ଏକ ଯଜ୍ଞ କରେ ସକଳ ଦେବତାଦେର
ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିଲେ, କିନ୍ତୁ ତାର ମେଯେ ସତୀ
ଏବଂ ଜ୍ଞାନାତ୍ମକ ଶିବକେ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିଲେନ
ନା । ପିତୃଗୁରେ ଯଜ୍ଞର କଥା ଜାନିଲେ
ପେରେ ସତୀ ସ୍ଵାମୀର ଅନୁମତି ନିଯେ
ନିଜେଇ ଦକ୍ଷ ରାଜର ଯଜ୍ଞ ଅନୁଷ୍ଠାନେ
ଉପାସିତ ହଲେନ ।

ସତୀକେ ଯଜ୍ଞାନୁଷ୍ଠାନେ ଉପାସିତ ଦେଖେ
ତାର ପିତା ସତୀକେ ବିଭିନ୍ନ ଭାଷାଯ ତାର
ସ୍ଵାମୀ ଶିବେର ନିନ୍ଦା ଚଢ଼ା କରେ ତିରକାର
କରିଲେ ଲାଗଲେନ । ସ୍ଵାମୀର ଏ ଅପମାନ
ମହ୍ୟ କରିଲେ ନା ପେରେ ସତୀ କ୍ଷୋଭେ

ଦୁଃଖେ ଯଜ୍ଞସ୍ଥଳେଇ ଦେହ ତାଗ କରିଲେ । ଏ
ସଂବାଦ ପେଯେ ମହାଦେବ ଅର୍ଥାଏ ଶିବ
ଯଜ୍ଞସ୍ଥଳେ ଉପାସିତ ହିଲେ । ମାଯାଯ ଆବଶ୍ୟକ
ହେଁ ସତୀର ଘୃତ ଦେହ କ୍ଷମେ ନିଯେ
ପାଗଲେର ନ୍ୟାୟ ନୃତ୍ୟ କରିଲେ ଥାକେନ ।

ନାରାୟଣ ଶିବେର ହଠାତ୍ ମାୟା କାଟିବାର
ଜନ୍ୟ ସୁଦର୍ଶନ ଚଙ୍ଗ ହାରା ସତୀର ଦେହ
ଛେଦନ କରିଲେ ଥାକେନ । ସତୀର ଦେହରେ
ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶ ଭାରତେର ୫୧ଟି ଜ୍ଞାନଗ୍ରହ
ପ୍ରତିତ ହେଁ । ତାର ମଧ୍ୟ ସତୀର ବାମପଦ
ଜଳପାଇଶ୍ଵରୀ ଜେଲାର ବୋଦା ଏଲାକାର
ତିକ୍ତା ନଦୀର ତଟେ ଶାଲବାଡି ଗ୍ରାମେ
ପ୍ରତିତ ହେଁ । ତାଇ ଏହି ପ୍ରାଚୀନତା
ବର୍ତ୍ତମାନେ ଥାନଟି ରୋଯାଲମାରୀ ନାମେ
ପରିଚିତ । ଏବଂ ପାଞ୍ଚେଇ ବୋଦେଶ୍ଵରୀ
ନାମକ ହାନେ ଏଥିନେ ଏକଟି ମହିଦିର
ବିଦ୍ୟମାନ ରଯେଛେ । ଅନେକେର ମତେ
ବୋଦେଶ୍ଵରୀ ନାମେର ଅପରାଙ୍ଗଶୀଳ କାଳକ୍ରମେ

“ବୋଦା” ନାମେର ଉତ୍ସପତି ।

କୃଷି ବ୍ୟବସ୍ଥା

ବୋଦା ଉପଜେଳାର ଆବହାୟା
ମୋଟାମୁଟି କୃଷି ଉପଯୋଗୀ ଅଭିଵୃତ ବା
ଅନବୃତିତେ ଫୁଲ ହାନିର ସଜ୍ଜାବନା ଖୁବ
ବେଶୀ । ଏ ଉପଜେଳାଯ ମୋଟ ଜମିର
ପରିମାଣ ୯୬,୮୫୫.୦୦ ଏକର । ମୋଟ
ଆବଦ୍ୟୋଗ୍ୟ ଜମିର ପରିମାଣ
୮୨,୦୬୮.୦୦ ଏକର । ଆବଦ୍ୟୋଗ୍ୟ
ପତିତ ଜମି ୧,୨୪୬.୦୦ ଏକର । ଅନବାଦୀ
ଜମିର ପରିମାଣ
୧୨,୭୪୭.୦୦ ଏକର ।

ବୋଦା ଉପଜେଳାର ସେଚ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏଥିନୋ
ମାଧ୍ୟାତା ଆମଲେର । ଏଥାନେ ସେଚ
ଏଲାକା ୪,୫୦୦.୦୦ ଏକର । ମୋଟ
ଗଭୀର ନଲକୁପେର ସଂଖ୍ୟା ୨୨୩,
ଅଗଭୀର ଠୁୟେଟ୍ ପାଓର ପାମ୍ପ ୨୭୩୩,
ହୁଟ୍ଚାଲିତ ନଲକୁପ ୨୫୬୩ ଏବଂ
ବାଶେର ନଲକୁପ ୨୭୦୩ ।

ଶିକ୍ଷା

ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରେ ଏ ଉପଜେଳା ମୋଟାମୁଟି
ଏଗିଯେ ରଯେଛେ । ତବୁଓ ବିଭିନ୍ନ ଶିକ୍ଷା
ପ୍ରତିଷ୍ଠାନେ ସମସ୍ୟା ରଯେଛେ । ଏ
ଉପଜେଳାର ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଲୟର
ସଂଖ୍ୟା ୧୧୧୩, ତାର ମଧ୍ୟେ ସରକାରୀ
୧୨୩, ବେସରକାରୀ ୧୯୩ । ସରକାରୀ
ଉଚ୍ଚବିଦ୍ୟାଲୟ ୧୮, ବେସରକାରୀ ଉଚ୍ଚ
ବିଦ୍ୟାଲୟ ୧୫୩, ବେସରକାରୀ ନିମ୍ନ
ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଲୟ ୮୩, ଏବତେଦୀଯ
ମାଜାସା ୨୧୩, ଦାଖେଲୀ ମାଜାସା ୨୩୩,
କଲେଜ ୧୩୩ ।

ଚିକିତ୍ସା

ଉପଜେଳା ସଦରେ ବିରାଟ ସାଇନବୋର୍ଡ
ସର୍ବସ ଏକଟି ହେଲ୍‌ଥ କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସ ରଯେଛେ ।
ମେଥାନେ ରଯେଛେ ହାଜାରୋ ସମସ୍ୟା ।
ଜୀବନ ରକ୍ଷାକାରୀ ତେମନ କୋନ ଓ ସୁଧ
ଏଥାନେ ମେଇ ବଲଲେଇ ଚଲେ । ତବେ
କମେକ ପ୍ରକାର ଟ୍ୟାବଲେଟ ରଯେଛେ ।
ଚିକିତ୍ସକଗଣ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନେ ପ୍ରାଇଭେଟ
ଚିକିତ୍ସାର ଦିଯେ ଚିକିତ୍ସାଯ ମନ୍ୟୋଗୀ
ରଯେଛେ । ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରଶାସକ ଓ ସମୟମତ
ଅଫିସେ ଥାକେନ ନା । ଏର ଜନ୍ୟ ଏ
ବିଭାଗେର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର୍ମକର୍ତ୍ତା, କର୍ମଚାରୀରା
ପ୍ରଶାସକ ଏବା ପଦାଂକ ଅନୁସରଣ କରେ
ଚଲେନ । ଗ୍ରାମେର ପ୍ରତ୍ୟେ ଅଧିଳ ହିତେ
ଆସା ସାଧାରଣ ମାନ୍ୟ ସୁତ୍ର ଚିକିତ୍ସା
ପାଇଁ ନା ।

ଯୋଗାଯୋଗ

ଏ ଉପଜେଳାଯ ଯୋଗାଯୋଗ ବ୍ୟବସ୍ଥା
ବଡ଼ି ନାଜୁକ । ମୋଟ ସତ୍ତକ ୧୮ ମାଇଲ
ପାକା । ଜେଲୋ ବୋର୍ଡ ୯ ମାଇଲ ହେବିଂ
ବୋର୍ଡ, ଉପଜେଳା ପରିଷଦ ୨୯୮ ମାଇଲ
କାଚା, ରେଲପଥ ୭ ମାଇଲ ।
ବୋଦା-ଦେବୀଗଞ